

บันทึก

เรื่อง คำวินิจฉัยเกี่ยวกับการไล่นายเสียง ลิ้มปุษเลียร ออกจากราชการ

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ ๗๐๒๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๒ ส่งเรื่องนายเสียง ลิ้มปุษเลียร ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี ตำแหน่งนายด่าน ศุภการเกะนง (จังหวัดสตูล) ซึ่งถูกกรมศุลกากรสั่งไล่ออกจากราชการตามคำสั่งลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ และร้องทุกข์ว่าคำสั่งนั้นเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย มาให้คณะกรรมการ กฤษฎีกาเสนอความเห็นในทางกฎหมาย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๔) ได้ตรวจพิจารณา ปัญหาเรื่องนี้แล้ว

ข้อเท็จจริงที่นายเสียง ลิ้มปุษเลียร ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย (โดยละเว้นไม่ทำการจับกุมผู้ลักลอบนำสินค้าออกไปโดยไม่ได้รับอนุญาต) และถูกไล่ออกจากราชการนั้น มีดังต่อไปนี้

๑. นายเสียง ลิ้มปุษเลียร ได้ถูกฟ้องความอาญา แต่ศาลจังหวัดสตูลได้พิพากษาว่าไม่มีความผิด

๒. อย่างไรก็ดี ข้าหลวงประจำจังหวัดสตูลยังมีความเห็นว่า นายเสียง ลิ้มปุษเลียร ได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรไล่ออกจากราชการตามความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕

๓. โดยเหตุที่ตามมาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕ การไล่ออกหรือปลดออก จะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างน้อยที่สุด ๓ คน ขึ้นทำการสอบสวนว่าข้าราชการที่จะไล่ออกหรือปลดออกนั้น มีความผิดจริงเสียก่อน ข้าหลวงประจำจังหวัดจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการของจังหวัดขึ้น ๓ นาย คือ ข้าหลวงประจำจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด และสรรพสามิตจังหวัด ขึ้นทำการสอบสวนเรื่องนี้ แต่ในเรื่องนี้ ข้าหลวงประจำจังหวัดไม่มีอำนาจที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นสอบสวนได้ เพราะนายเสียง ลิ้มปุษเลียร เป็นข้าราชการชั้นตรี คณะกรรมการคณะนั้นได้ทำการสอบสวนแล้วลงความเห็นว่ายนายเสียงกระทำผิดวินัยและจะต้องถูกปลดออกจากราชการตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕

๔. ข้าหลวงประจำจังหวัดได้ส่งสำนวนการสอบสวนทั้งหมดพร้อมด้วยความเห็นไปยังกรมศุลกากรเพื่อตรวจพิจารณา แต่กรมศุลกากรได้ทักท้วงวิธีการสอบสวนดังกล่าวข้างต้น(ดูข้อ ๓) เพราะข้าหลวงประจำจังหวัดไม่ได้รับมอบอำนาจจากกรมศุลกากรหรือกระทรวงการคลัง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๖๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ.๒๔๘๕ กรมศิลปากรจึงสั่งตั้งคณะกรรมการชุดที่ ๒ ขึ้น ประกอบด้วยกรรมการ ๓ นาย กรรมการคณะนี้ได้ดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยว่า นายเสียง ลิมปิชญีเยร จะต้องถูกปลดออกจากราชการ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย กรมศิลปากรและกระทรวงการคลังจึงรายงานขออนุมัติ ก.พ. เพื่อไล่นายเสียง ลิมปิชญีเยร ออกจากราชการ ก.พ. ได้พิจารณาแล้วลงมติเห็นสมควรไล่นายเสียง ลิมปิชญีเยร ออกจากราชการตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๔๘๕ นายเสียงจึงถูกไล่ออกจากราชการดังกล่าวข้างต้น

๕. นายเสียง ลิมปิชญีเยร ไม่พอใจคำสั่งนั้น โดยโต้แย้งว่าคำสั่งนั้นเป็นโมฆะ เพราะไม่ได้ดำเนินการสอบสวนตามวิธีที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๒ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๔๘๕

๖. นายเสียง ลิมปิชญีเยร จึงเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ไปยังคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ ซึ่งลงความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่า คำสั่งนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นโมฆะ

๗. คณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ได้เสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรี(ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ.๒๔๙๒) เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๔๙๒

๘. เมื่อนายกรัฐมนตรีได้ตรวจพิจารณาความเห็นของคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์แล้ว ได้สั่งไปยังกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๔๙๒ “ให้จัดการตามกำหนดเวลา” (กำหนดระยะเวลานี้หมายความว่าระยะเวลาหกสิบวัน ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะต้องแจ้งให้คณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ทราบว่า ได้จัดการไปประการใด)

๙. กระทรวงการคลังได้หารือไปยัง ก.พ. และ ก.พ. ให้ความเห็นว่าได้มีการปฏิบัติถูกต้องตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนแล้ว

๑๐. โดยเหตุที่มีความเห็นขัดแย้งกันในข้อกฎหมายระหว่างคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ และ ก.พ. นายกรัฐมนตรีจึงมีคำสั่งให้ส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อเสนอความเห็นในทางกฎหมาย

คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาข้อเท็จจริงแห่งกรณีนี้แล้ว และขอเสนอความเห็น ดังต่อไปนี้

ก. ตามมาตรา ๖๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ ข้าราชการประจำจังหวัดจะเข้ามาดำเนินการได้ตามวิธีที่บัญญัติไว้โดยพระราชบัญญัติเฉพาะเมื่อผู้ถูกสอบสวนเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา แต่โดยที่นายเสียง ลิมปิชญีเยร เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี เรื่องของนายเสียง ลิมปิชญีเยร จึงต้องได้รับการสอบสวนตามมาตรา ๖๑ (๒) กล่าวคือ โดยคณะกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากข้าราชการชั้นสูงที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๑ (๒) นั้น ฉะนั้น คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากข้าหลวงประจำจังหวัดโดยไม่ได้รับมอบอำนาจจากกรมศิลปากรหรือกระทรวงการคลัง ตามมาตรา ๖๑ (๒) จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่มีอำนาจ และตามแนวความคิดในทางกฎหมายแล้วจะต้องถือเสมือนว่า ไม่มีคณะกรรมการคณะนี้ ซึ่งก็ปรากฏว่ามีได้มีการคัดค้านความเห็นเช่นว่านี้แต่ประการใด

ข. ปรากฏจากข้อเท็จจริงในเรื่องว่า คณะกรรมการชุดที่ ๒ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยกรมศุลกากรเป็นคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่ ๆ จะสอบสวนได้ แต่ปรากฏจากวิธีการสอบสวนว่าได้ทำผิดระเบียบโดยเหตุผลดังต่อไปนี้

คณะกรรมการได้ดำเนินการสอบสวนแต่เพียงเอาสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการที่ข้าหลวงประจำจังหวัดตั้งขึ้นมาก่อนเท่านั้น โดยที่ได้กล่าวมาแล้วว่า คณะกรรมการที่ข้าหลวงประจำจังหวัดตั้งขึ้นนั้นเป็นคณะกรรมการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และต้องถือว่าไม่เคยมีคณะกรรมการโดยชอบด้วยกฎหมาย บรรดาการกระทำของกรรมการคณะนี้จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และต้องถือว่าไม่มีกรรมการโดยชอบด้วยกฎหมายเลย โดยเหตุนี้ จึงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการชุดที่ ๒ ที่จะดำเนินการใหม่และทำการสอบสวนให้สมบูรณ์ประดุจดังว่า คณะกรรมการชุดแรกซึ่งถือว่าไม่มีกรรมการโดยชอบด้วยกฎหมายนั้น ไม่ได้ทำการสอบสวนไว้ก่อนเลย แต่เมื่อคณะกรรมการชุดที่ ๒ ไม่ได้ดำเนินการสอบสวนใหม่ดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่า การดำเนินการของคณะกรรมการชุดที่ ๒ ย่อมเป็นโมฆะไม่น้อยไปกว่า คณะกรรมการชุดแรกซึ่งเป็นโมฆะนั้น และกระทรวงการคลังจะถือเป็นเหตุสำหรับออกคำสั่งให้ไล่นายเสียง ลิมปิษเฐียร ออกจากราชการหาได้ไม่

(ลงชื่อ) ส. วินิจัยกุล

(นายเสริม วินิจัยกุล)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๔๙๓